

HYFLEX ТЕХНОЛОГИЯСЫ АРҚЫЛЫ БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТИҢ КӘСІБИ ЖЕТІСТІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

*Амирова А.С.¹, Жумабаева А.Е.², Нығыманова Н.Т.³

^{*1,2} Абай атындағы ҚазҰПУ, Алматы, Қазақстан

³ А.Қ. Құсайынов атындағы ЕАГИ, Астана, Қазақстан

Аңдатпа. Қазіргі таңда ақпаратты тарату технологиясы мен әдістерінің дамуымен бірге оқыту мен білім беру мүмкіндіктері де артуда. Әсіресе соңғы 3 жылдағы ең маңызды және өзекті мәселелердің бірі қашықтықтан оқытуға жылдам және мәжбүрлі көшу болды. Осы орайда замауи педагогика жаңа ұғымды – «гибридтік оқытуды» белсенді түрде талқылауда. Қазіргі уақытта бұл салада нақты терминологиялық аппарат әлі қалыптаса қойған жоқ. Гибридті оқытудың негізгі идеясы білім беру мақсаттарына жету үшін онлайн, офлайн немесе екеуінің комбинациясы оңтайлы үйлестіру болып табылады. Гибридті оқыту технологиясы салыстырмалы түрде жаңа құбылыс екенін ескере келгенде, оның қолданылуы мен тиімділігін қарастырған зерттеулердің аздығы байқалады. Бұл мақалада, Hyflex технологиясын өз тәжірибесіне сәтті енгізген шет елдердің университеттерінің және американдық мектепте енгізу тәжірибесі талқыланды және нәтижелері сипатталды, сонымен қатар жоғары оқу орнында осы оқыту моделін қолдану негізінде қорытындылар берілді. Эксперименталды зерттеуде 10 сұрақтан тұратын авторлық сауалнама құрастырылып бейімделінді. Жоғарғы оқу орны студенттері арасында жүргізілген бұл зерттеуде студенттердің көпшілігі гибриді оқыту технологиясы қолдайтынын, Hyflex технологиясы арқылы білім беру студенттердің кәсіби маңызды қасиеттерін қалыптастыруға және кәсіби мотивациясын күшейтуге үлкен ықпал ететінін анықтадық. Қорыта келгенде, жалпы бұл технологияға білім алушылардың оң қарым-қатынасы анықталды. Осылайша, бұл технологияның өзін қолдану сапасын арттыруға, сонымен қатар студенттерге өз мамандығы бойынша тереңдетіп білім алу мүмкіндіктерін жақсартады.

Тірек сөздер: HyFlex оқыту технологиясы, қашықтықтан оқыту, гибриді оқыту, ақпараттық технологиялар, қиындықтар, мотивация, кәсіби жетістік, болашақ педагогтар

Кіріспе

Білім беру жүйесін үнемі дамыту процесінде болашақ педагогтардың кәсіби дамуына қойылатын талаптарды қарастыру қазіргі педагогиканың өзекті мәселелерінің бірі болып отыр. Соңғы шетелдік зерттеулер көбінесе педагогтің кәсіби жетістігі арқылы оның кәсіби дамуын сипаттап көрсетеді. Кәсіби жетістік тұжырымдамасын түсіну бүгінгі таңда өзекті бола түсуде, осыған орай мамандарды даярлаудың сапасы мен мазмұнына қойылатын талаптар едәуір өсті. Бұл мәселені шешуде кәсіби білім беру жүйесі, оның ішінде педагогикалық білім беру жүйесі маңызды рөл атқаруы керек, бұл жеке тұлғаның өз қасиеттерін дамытуға және арттыруға, қоршаған шынайылыққа және өзіне деген қарым-қатынастың ерекше жүйесін қалыптастыруға, өзін-өзі дамыту мүмкіндіктерін кеңейтуге мүмкіндік береді [1].

Жетістік - объективті және субъективті факторлардың өзара әрекеттесуінің әсерінен белгіленген мақсаттарға жетуде белгілі бір жүйелілікті анықтайтын күрделі категориялық тұжырымдама. Кәсіби іс-

әрекеттегі жетістік маманның дайындық сапасына, құзыреттілігі мен мотивациясына байланысты [2]. Захаренко М.Г. өзінің еңбектерінде маманның кәсіби жетістігі оның кәсіби іс-әрекет саласында өзінің шығармашылық әлеуетін тиімді іске асыру қабілетінің жалпыланған сипаттамасы екенін атап өтті. Кәсіби жетістік деңгейіне негізгі әсер ететін 3 фактор бар деп көрсетті: кәсіби мотивация, кәсіби біліктілік, кәсіби қабілет [3]. Сонымен қатар болашақ педагогтардың кәсіби жетістігін қалыптастыру жоғары оқу орнында болашақ педагогтарді дайындаудың мазмұны мен сапасына да байланысты. Әсіресе білім сапасын көтеру, кәсіби жетістікті қалыптастыру түрлі заманауи оқыту технологияларымен жүзеге асыруға болады. Сондай технологиялардың бірі HyFlex моделі болып табылады.

HyFlex терминін 2010 жылы доктор Брайан Битти ойлап тапты және ол білім алушылардың икемді ортада оқуға мүмкіндік беретін және де білім алушалардың өздеріне қалай оқуды анықтауға мүмкіндік беретін модель ретінде ойластырылған. HyFlex оқыту жағдайында студенттер оқу үдерісін өз бетінше басқара алады, ал мұғалімнің міндеттеріне дәрісті әзірлеу мен мазмұнын дайындау, дәрісті синхронды онлайн, асинхронды онлайн режимінде немесе жүзбе-жүз сабақтардың болуын қамтамасыз ету кіреді [4].

Оқытудың бұл түрі курстарды студенттердің қажеттіліктеріне қарай бейімдейді, оларға динамикалық өмір салтын жүргізуге мүмкіндік береді [5]. Жалпы оқытудың гибридтік түрлерін енгізу 1990 жылдардың аяғынан бері жалғасуда, ал HyFlex оқыту моделі осы ғасырдың бірінші онжылдығында енгізіле бастады. Пандемия кезінде жоғары оқу орындары HyFlex моделінің артықшылықтары мен кемшіліктерін белсенді түрде зерттей бастады, сонымен қатар бұл проблемаларды пандемиядан кейінгі уақытта шешуге назар аударды [5]. EDUCAUSE коммерциялық емес ұйымының 2021 жылғы есебіне негізделген қорытындыларға сәйкес, HyFlex моделі танымал болды, әсіресе пандемиядан кейін бұл технология мұқият талданып, дұрыс жоспарлау стратегиялары қарастаралып, сыныптарда енгізуге болатыны айқындалды [6].

Гибридті оқыту түсінігі және ұқсас технологиялар

Соңғы 20 жылда синхронды, гибридті оқыту әлемнің әртүрлі елдерінде дамығанын айта кеткен жөн [7]. Демек, бұл технологиялардың әртүрлі атаулары бар, мысалы, Англиядағы «гибридті оқыту», Германиядағы «аралас және онлайн-оқыту» және «аралас синхронды оқыту» [8].

Осы орайда, АҚШ-та Зидни оны «аралас синхронды оқу ортасы» деп атаса, Белл және басқа ғалымдар оны «синхромодальды» деп атады. Буц пен Ступниски оны «синхронды гибридті оқу ортасы» деп анықтаса, Битти мен Парра мен Абделмалак оны «HyFlex» деп атады.

Брайан Биттидің айтуы бойынша HyFlex екі терминнен шыққан: "гибридті" және "икемді", мұнда гибрид онлайн және бетпе - бет оқыту мен оқытуды қосуды қамтиды, ал "икемді" студенттердің сабаққа жеке немесе қашықтан қатысқысы келетінін таңдау еркіндігін анықтайды [9]. Доктор Битти студенттердің курсқа қатысудағы санын арттыратын және сол таңдалған курста студенттердің білім алу мүмкіндіктерін ұлғайтатын HyFlex үлгісін

әзірледі. Автор NuFlex моделін жүзеге асыруға мүмкіндік беретін төрт негізгі принципті анықтады:

Кесте 1 - NuFlex моделінің 4 негізгі принципі

1. Оқушының таңдауы	Студенттер курстың күнделікті әрекеттеріне оқудың қай форматында қатысқысы келетінін шеше алады.
2. Эквиваленттілік	Курстың барлық мазмұны мен оқу қызметі барлық нысандарда бірдей болуы және оқудың тең нәтижелеріне әкелуі керек.
3. Қайталап оқу мүмкіндігі	Барлық режимдерге қатысатын студенттер курс материалдарына бірдей қолжетімділікке ие болуы керек.
4. Қол жетімділік	Студенттерге технология дағдыларын және қатысудың барлық түрлеріне тең қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

Ең алғашқы NuFlex-ке қатысты зерттеу нәтижелері 2007 жылы Брайан Биттидің NuFlex семинар курсының барысында жасалды. Зерттеуге Брайан Биттидің студенттері қатысып, дәріске қатысу үлгілерін таңдауда еркіндік берілген жағдайда, білім алушылардың оқу үлгісін таңдауын түсіну үшін жасалды. Зерттеу семестр бойы студенттердің қатысу қалауы нәтижесіз, қашан және қалай өзгергенін, сонымен қатар студенттер талқылау кезінде олардың оқуы мен өзара әрекеттесуіне қанағаттанғанын анықтауға тырысты. Студенттердің қатысуы мен қанағаттануы туралы сауалнама нәтижелері бойынша студенттердің балама оқыту модельдерін жиі таңдамайтынын көрсетті, бірақ модельдің икемділігін пайдаланып, NuFlex туралы жалпы оң пікірлер білдірді [9].

Қазақстанда пандемия кезінде білім беру мекемелері синхронды және асинхронды сабақтар өткізуді қамтитын онлайн оқыту режиміне көшті. Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінде гибридік оқыту 15 күндік күндізгі оқу және 15 күндік онлайн немесе асинхронды оқытуды қамтитын магистратурада жүзеге асырылады, бұл өндірісте жұмыс істеуге мүмкіндік береді [10].

Технология мен дәстүрлі оқыту әдістерін біріктірудің өзектілігі артқан сайын мектептерде NuFlex технологиясының болашағы бар ма және мұғалімдердің көзқарасы бойынша бұл технологияның болашағы қандай деген сұрақтар туындайды.

Материалдар мен әдістер

Эксперименталды зерттеуде NuFlex технологиясының болашақ педагогтардың кәсіби жетістігіне әсерін анықтау үшін авторлық сауалнама қолданылды. Сауалнама 10 өзекті сұрақ қамтиды. Сауалнама жалпы білім алушылардың NuFlex технологиясына көзқарасын, бұл технологияның білім алушылардың білім алуға деген қажеттілігіне, кәсіби маңызды қасиеттердің қалыптасуына және кәсіби мотивацияның өзгерісін анықтауға бағытталып құрастырылған. Зерттеуге Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығының 49 студенті қатысты.

Осы зерттеу процедураларын жүргізу барысында электрондық кестелермен жұмыс істеу үшін Microsoft Excel бағдарламасының функционалдығы бағдарламалық-техникалық құралдар ретінде пайдаланылды.

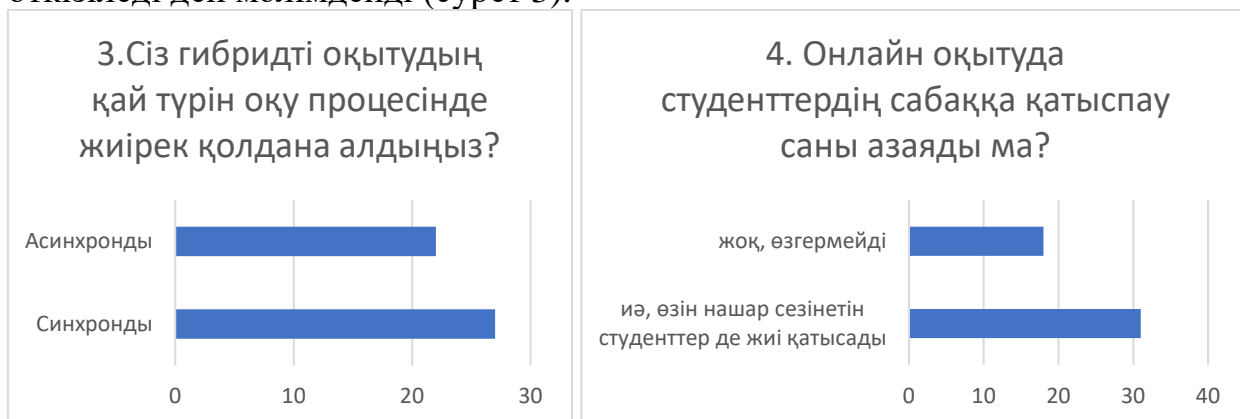
Нәтижелер

Эмпирикалық зерттеу барысында Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығының студенттерінің сауалнамаға жауаптары сараланды. Зерттеуге барлығы 49 студент қатысты. Сауалнаманың негізгі мақсаты студенттерде гибридік оқыту туралы түсініктерінің қаншалықты қалыптасқанын және бұл технологияның мамандықты игерудегі ықпалын анықтау. Ең алдымен «Гибридік оқыту форматына көзқарасыңыз қандай?» деген сұраққа студенттердің 65%-ы осы технологияға оң көзқарас танытты. Студенттердің 21% бұл технологиямен оқығаннан кейін не оң не теріс емес, орташа деген баға берді. Қалған 14% студенттер бұл технологияға теріс көзқараста екендігін көрсетті (сурет 1).

Сурет 2 – Студенттердің гибридік оқыту форматына көзқарасы

Келесі сауалнаманың «Сіз гибридік оқытудың қай түрін оқу процесінде жиірек қолдана алдыңыз?» деген сұраққа білім алушылардың 55% синхронды сабақтар асинхронды сабақтарға қарағанда жиі өткізіледі деп есептесе, 45% студенттер синхронды сабақтарға қарағанда асинхронды сабақтар жиі өткізіледі деп мәлімдейді (сурет 3).

Сурет 3 – Гибридік оқытудың ең жиі қолданылатын түрі

Сурет 4 – Онлайн дәрістердің студенттердің сабаққа қатысуына ықтимал әсері

Онлайн сабақтарға студенттердің қатысымын анықтауға арналған сұраққа студенттердің 63% - ы айырмашылық бар екенін және өзін нашар сезінетін студенттердің мүмкіндігі бар екенін және онлайн режимінде сабаққа қатысатынын көрсетсе, ал студенттердің 37% - ы ешқандай айырмашылықты байқамағанын мәлімдейді (сурет-4).

Гибридті оқыту кезінде студенттердің барлық қажеттіліктерін ескеруге бола ма деген сұраққа студенттердің 39% - ы толықтай келісемін, 31% - ы мүмкін келісемін деп жауап берді, студенттердің 16% - ы күмән келтірді, 10% - ы ықтимал келіспеушіліктерді атап өтсе, ал 4% - ы абсолютті келіспеушіліктерді білдірді (сурет-5).

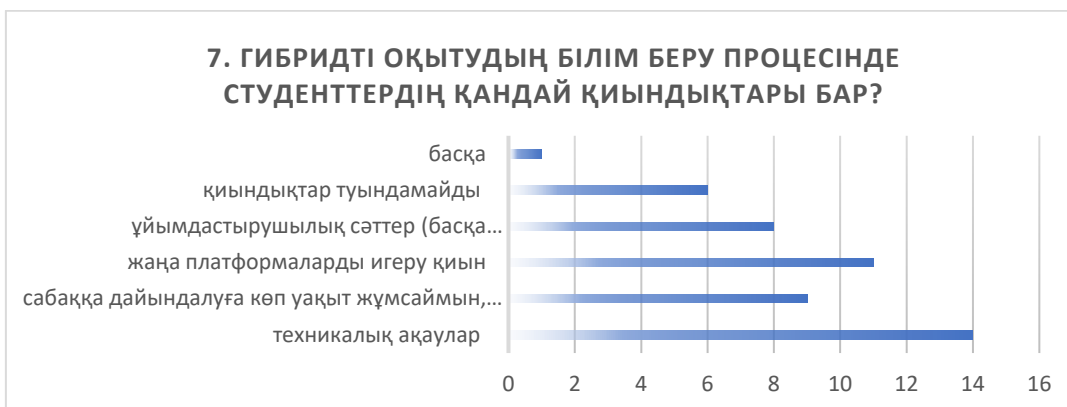
Сурет 5 - Гибридті оқыту кезінде оқушылардың қажеттіліктерін есепке алу

Алтыншы сұрақ бойынша гибридтік оқыту технологиясы арқылы студенттердің 42%-ы үнемі кері байланыс алатынын айтса, 30%-ы уақыттың жеткіліктігімен байланысты, 20%-ы техникалық ақаулар болмаған кезде, 6%-ы кейде десе, 2% жоқ деп жауап берді (сурет 6).

Сурет 6 – Кері байланыспен қамтамасыз ету

Гибридтік оқыту процесінде студенттер кездесетін қиындықтарға келетін болсақ, ең жиі кездесетіні 29% «техникалық ақаулар», 23% студенттер жаңа платформаларды меңгеруде қиындық көрді, 18% қиындықтар дайындыққа байланысты деп санайды. сабақтар үшін (презентациялар дайындау, жаңа ресурстарды іздеу және т.б.), 16% ұйымдастыру мәселелерін атады (оқушылардың қосылуын күту және т.б.), 12% студенттердің белсенділігінің төмендеуін атап өтті, оқушылардың 2% -ы ешқандай қиындыққа тап емес (сурет 7).

Сурет 7 - Оқу процесінде гибридтік оқытудың қиындықтары

Hyflex технологиясын қолдана отырып оқыту болашақ мамандардың кәсіби жетістігін қамтамасыз ете алады ма деген сұраққа студенттердің көпшілігі, атап айтқанда, 47% толық келісетінін, 25% келісетінін, 14% күмән келтіретінін, 12% келіспеушілігін және 2% студенттер мүлдем келіспейтінін білдірді (сурет 8).

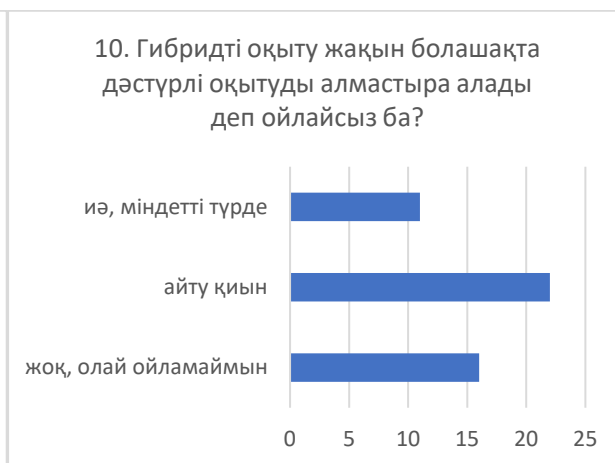
Сурет 8 - Бастауыш сыныптарда гибридтік оқытудың тиімділігі

Студенттер өздерінің кәсіби даму дағдыларына мынадай баға берді (9 сурет). Сауалнама нәтижелеріне сүйене отырып, білім алушылардың көпшілігі 27% ең жоғары баллды таңдады және көптеген студенттер үшін бұл

технология оқуда тиімді болды деп қорытынды жасауға болады. Сонымен қатар білім алушылардың 21%-ы 7 балл, 18%-ы 9, 14%-ы 8 балл деп бағалады, бұл көрсеткіш орташадан жоғары. Дегенмен 12% студенттер 6 балл, олардың 4%-5 балл, 4% - 3 балл берді. Ал дәстүрлі оқытуды Huflex технологиясымен алмастыру туралы студенттердің 45%-ы күмән келтіріп, айту қиын деп жауап берді, 33%-ы олай ойламаймын деп жауап берді, бірақ студенттердің 22%-ы біржақты түрде иә деп жауап беріп, бұл үлгі дәстүрлі оқытуды біртіндеп алмастыра алады деген болжамға келді.

Сурет 9 – Huflex технологиясымен кәсіби кәсіби дағдылардың дамуы

Сурет 10 – дәстүрлі оқытуды Huflex технологиясымен алмастыру туралы болжамдар

Кәсіби мотивацияның өзгеруі туралы сұраққа студенттер екі ұшты жауап берді, сонымен студенттердің 29%-ы өзгеріс жоқ деп есептейді, 25%-ы өзгерді деп айта алатынын, 24%-ы өзгерді деп айту қиын екенін атап өтті, ал студенттердің 22% өз мамандығына деген қызығушылық артты деп есептейді. Алынған жауаптар төмендегі 11-суретте көрсетілген.

Сурет 11 – кәсіби мотивацияның өзгеру көрсеткіші

Сонымен зерттеуден алынған нәтиже бойынша студенттердің көпшілігі гибридік оқыту форматын сабақ үрдісінде қолданатынын және бұл әдісті қолдайтынын көрсетеді. Гибридік оқыту технологиясы студенттердің білім алуға деген қажеттілігін қанағаттандыра алатынын, кері байланыста орнатуға болатынын көз жеткізуге болады. Сонымен қатар Nuflex технологиясы арқылы білім беру студенттердің кәсіби маңызды қасиеттерін қалыптастыруға және кәсіби мотивациясын күшейтуге үлкен ықпал ететінін байқауға болады.

Талқылау

COVID-19-ға дейін NuFlex моделінің қаншалықты жақсы жұмыс істейтінін және оның студенттердің оқуына қалай әсер ететінін зерттейтін сипаттамалық зерттеулер болған. Бұл зерттеулердің кейбіреулері модельді сыныпта енгізудің артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаса, басқалары мұғалім мен оқушылардың пікірлері мен оқу процессіне қаншалықты қанағаттанғанын зерттеді. Кейбір университеттер гибридік форматпен тәжірибе жинап көңіл қуантарлық нәтижелер туралы хабарлады [11].

Гордон Хенсли «Гибридік колледж курсын құру» мақаласында (2005 ж. 10 тамыз) Висконсин-Милуоки университеті мен Орталық Флорида университетінің зерттеулеріне сілтеме жасайды. Милуокидегі зерттеулер студенттердің гибридік форматтағы оқыту пайдалы екенін анықтады. Зерттеу нәтижелері бойынша студенттер көп көлемде білім алған, жоғары сапалы мақалалар жазған, тесттерде жақсы нәтиже көрсеткен, курс материалдарын мазмұнды талқылаған және аяқталған жобалар сапасының жақсарғаны байқалған.

Сонымен қатар, Орталық Флорида университетінің деректері гибридік курстарға қатысқан студенттер дәстүрлі форматтағы сабақтарға немесе онлайн курстарға қатысқан студенттермен салыстырғанда жоғары баға алғанын көрсетеді [12]. Сондай-ақ, Орталық Флорида университетінің Оқыту тиімділігін зерттеу бастамасының директоры Чак Дзюбанның айтуынша, студенттердің кампусағы гибридік курстардағы үлгерімі студенттердің жеке курстардағы үлгеріміне «баламалы немесе сәл жоғары». Дегенмен, ол тек онлайн режимінде оқытылатын курстармен салыстырғанда гибридік курстардың оқуды тастап кету деңгейі төмен екенін атап өтеді [13].

Гибридік оқыту моделін қолданудағы ресейлік тәжірибе «Гибридік оқыту: орыс және шетелдік тәжірибе» мақаласында көрсетілген. Авторлар жетекші ресейлік университеттер арасында зерттеу жүргізе келе, университеттерде гибридік форматты енгізуде әлі көп тәжірибе жинақталмаған деген қорытындыға келді. Классикалық аудиториялық сабақтармен және онлайн оқытумен салыстырғанда бұл оқыту моделінің қазіргі таңда қолданылуында бірқатар кемшіліктері барын анықтаған. Негізгі міндеттердің бірі ретінде субъективтілікті қалыптастыру алға қойылған. Бұл оқыту моделі формальды онлайн және офлайн оқытудан ерекшеленетін нақты дидактикалық жоспарлауды талап етеді деген қорытынды жасалған [14].

Псков мемлекеттік университетінде жүргізілген тағы бір зерттеу нәтижелері бойынша студенттердің оқу барысында қиындықтарға тап

болғаны, соның салдарынан мұғалімдердің қызметіне толық қанағаттанбағаны, бірақ студенттердің бұл мәселеге қатысты өз шағымдарын білдірмегені атап өтілді. Осылайша, жоғары мектеп тек техникалық көрсеткіштерді жақсарту арқылы ғана емес, сонымен қатар гибридті оқытудың ұтымды моделін, жеке білім беру траекторияларын әзірлеу, ақпараттық білім беру технологиялары шеңберінде профессор-оқытушылар құрамының біліктілігін арттыру арқылы жүзеге асырылуы мүмкін гибридті білім беру сапасын арттыруды жалғастыруы керек деген қорытындыға келген [15].

Қорытынды

Сонымен, гибридтік оқыту дәстүрлі оқыту әдістерінің электронды оқытудың инновациялық ақпараттық-коммуникациялық технологияларымен үйлесімі болып табылады. Бұл әдісті жүзеге асыру оқу орнының техникалық деңгейіне, білім алушылардың техникалық мүмкіндіктеріне, олардың қабілеті, ынтасы мен ұмтылысына байланысты. Гибридтік оқыту – дәстүрлі оқытудың мүмкіндіктерін электронды оқытумен біріктіретін келешегі зор оқыту жүйесі. Білім берудің бұл түрін дамыту бүкіл білім беру саласын жаңғыртудың маңызды бағыттарының біріне айналуы мүмкін деп есептейміз. Осы оқыту моделінің барлық мүмкіндіктерін, артықшылықтары мен кемшіліктерін ескере отырып және шетелдік оң тәжірибені ескере отырып, бұл оқыту моделінің үлкен әлеуеті бар екенін түсінуге болады. Сондықтан, университеттер үшін гибридті оқытуды қолданып, сапасын үздіксіз жақсарту өте маңызды деп қорытынды жасауға болады. Бұл тек техникалық аспектілерді жетілдіріп қана қоймай, сонымен қатар гибридтік білім берудің тиімді моделін құруды, студенттерге жеке білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, сондай-ақ ақпараттық білім беру технологиялары саласындағы мұғалімдердің біліктілігін арттыруды да талап етеді. Зерттеудің шектеулері: осы технологияны қолдану мүмкіндіктерін кеңейту, студенттерден кері байланыс алу арқылы қолдануды одан әрі зерттеу қажет. Осылайша, технологияның өзін қолдану сапасын арттыруға, сонымен қатар студенттерге өз мамандығы бойынша тереңдетіп оқу мүмкіндіктерін жақсартады.

Мақала Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2022-2024 жылдарға арналған ғылыми гранттық қаржыландыру АР14871883 жобасының аясында орындалды.

ӘДЕБИЕТ

[1] Своротова Ю. В. Формирование профессиональной успешности у будущих педагогов: теоретические аспекты проблемы //Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки. – 2014. – №. 8. – С. 149-151.

[2] Космодемьянская С.С. Формирование успешности будущих учителей в условиях педагогического вуза: дисс. ... канд.пед.наук. Казань, - 2007. - 189 с.].

[3] Захаренко М. Г. Психолого-педагогическое обеспечение профессиональной успешности специалистов ВМФ в современных условиях формирования личности военнослужащих: дис. ... канд.пед.наук – СПб, 2006.

[4] Kyei-Blankson L., Godwyll F., Nur-Awaleh M. A. Innovative blended delivery and learning: exploring student choice, experience, and level of satisfaction in a hyflex course //International Journal of Innovation and Learning. – 2014. – Т. 16. – №. 3. – pp. 243-252.

[5] Avent C., Richardson L. Analyzing Distance Learning During COVID-19 To Innovate future Course Delivery //Business Education Innovation Journal VOLUME 13 NUMBER. – pp. 158.

[6] Rider J., Moore A. Scaling HyFlex for the post-pandemic campus //Educause Review. – 2021.

[7] Beatty B. J. Hybrid classes with flexible participation options–If you build it, how will they come //2007 Annual Proceedings-Anaheim: Volume. – 2007. – Т. 15.

[8] Болысханова М.Ж., Черикбаева Л.Ш. (2023) Аралас оқыту әдісіндегі бұлтты платформа рөлі. //Абылай хан атындағы ҚазХҚ және ӘТУ хабаршысы. "Педагогика ғылымдары" сериясы/ - 2023. - №2, - 69, - 247-262 б.

[9] Satbayev University открывает гибридную форму обучения в магистратуре. - Режим доступа: <https://www.nur.kz/society/1800057-satbayev-university-otkryvaet-gibridnuu-formu-obuceniya-v-magistrature/> (Дата обращения: 11.11.2023)

[10] Taylor J. A., Newton D. Beyond blended learning: A case study of institutional change at an Australian regional university //The Internet and Higher Education. – 2013. – Т. 18. – pp. 54-60.

[11] Hensley G. Creating a hybrid college course: Instructional design notes and recommendations for beginners //Journal of Online Learning and Teaching. – 2005. – Т. 1. – №. 2. – pp. 1-7.

[12] Dziuban C. et al. Blended courses as drivers of institutional transformation //Blended learning across disciplines: Models for implementation. – IGI Global, 2011. – pp. 17-37.

[13] Рудинский И. Д., Давыдов А. В. Гибридные образовательные технологии: анализ возможностей и перспективы применения //Вестник науки и образования Северо-запада России. – 2021. – Т. 7. – №. 1. – С. 44-52.

[14] Amirova A. et al. Effect of Using Hyflex Technology Learning on Preservice Teachers' Success and Attitudes //International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology. – 2023. – Т. 11. – №. 3. – С. 623-642.

[15] Amirova A. et al. Students' perspectives of a hybrid learning system in Kazakhstani higher education: A case study //Journal of Education and e-Learning Research. – 2024. – Т. 11. – №. 2. – С. 302-310.

REFERENCES

[1] Svorotova Yu. V. Formirovanie professionalnoj uspešnosti u budushih pedagogov: teoreticheskie aspekty problem (Formation of professional success among future teachers: theoretical aspects of the problem) //Gumanitarnye, socialno-ekonomicheskie i obshestvennyye nauki. – 2014. –Vol. 8. – S. 149-151. [in Rus.].

[2] Kosmodemyaskaya S.S. Formirovanie uspešnosti budushih uchitelej v usloviyah pedagogicheskogo vuza (Forming the success of future teachers in a pedagogical university): Candidate's thesis. Kazan, 2007. – S. 122-123. [in Rus.].

[3] Zaharenko M. G. Psihologo-pedagogicheskoe obespechenie professionalnoj uspešnosti specialistov VMF v sovremennyh usloviyah formirovaniya lichnosti voennosluzhashih (Psychological and pedagogical support for the professional success of Navy specialists in modern conditions of formation of the personality of military personnel): Candidate's thesis. Saint Petersburg, 2006. [in Rus.].

[4] Kyei-Blankson L., Godwyll F., Nur-Awaleh M. A. Innovative blended delivery and learning: exploring student choice, experience, and level of satisfaction in a hyflex course //International Journal of Innovation and Learning. – 2014. – Vol. 16, 3. – pp. 243-252.

[5] Avent C., Richardson L. Analyzing Distance Learning During COVID-19 To Innovate future Course Delivery //Business Education Innovation Journal Vol. 13. – pp. 158

- [6] Rider J., Moore A. Scaling HyFlex for the post-pandemic campus //Educause Review. – 2021.
- [7] Beatty B. J. Hybrid classes with flexible participation options–If you build it, how will they come //Annual Proceedings-Anaheim – 2007. Vol. 15 – pp. 15-21.
- [8] Bolyskhanova M.J., Cheriikbaeva L.Sh. Aralas okytu ädisindegi bültty platforma röli (The role of the cloud platform in blended learning.) //Bulletin of Ablai Khan KazUIRandWL. Series "Pedagogical Sciences". – 2023. - Vol 2. - pp. 247-262. [in Kaz.].
- [9] Satbayev University otkryvayet gibridnyuyu formu obucheniya v magistrature (Satbayev University opens a hybrid form of study in the master's program). - Rezhim dostupa: <https://www.nur.kz/society/1800057-satbayev-university-otkryvaet-gibridnuu-formu-obucenia-v-magistrature/> [Data obrashcheniya: 11.11.2023] [in Rus.].
- [10] Taylor J. A., Newton D. Beyond blended learning: A case study of institutional change at an Australian regional university //The Internet and Higher Education. – 2013. – Vol. 18. – pp. 54-60.
- [11] Hensley G. Creating a hybrid college course: Instructional design notes and recommendations for beginners //Journal of Online Learning and Teaching. – 2005. – Vol. 1, 2. – p. 1-7.
- [12] Dziuban C. et al. Blended courses as drivers of institutional transformation //Blended learning across disciplines: Models for implementation. – IGI Global, 2011. – p. 17-37.
- [13] Rudinskij I. D., Davydov A. V. Gibridnye obrazovatelnye tehnologii: analiz vozmozhnostej i perspektivy primeneniya (Hybrid educational technologies: analysis of possibilities and prospects for application) //Vestnik nauki i obrazovaniya Severo-zapada Rossii. – 2021. – Vol. 7, 1. – p. 44-52. [in Rus.].
- [14] Amirova A. et al. Effect of Using Hyflex Technology Learning on Preservice Teachers' Success and Attitudes //International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology. – 2023. – T. 11. – №. 3. – С. 623-642.
- [15] Amirova A. et al. Students' perspectives of a hybrid learning system in Kazakhstani higher education: A case study //Journal of Education and e-Learning Research. – 2024. – T. 11. – №. 2. – С. 302-310.

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ УСПЕШНОСТИ БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА ЧЕРЕЗ ХАЙФЛЕКС (HYFLEX) ТЕХНОЛОГИЮ

*Амирова А.С.¹, Жумабаева А.Е.², Ныгыманова Н.Т.³

*^{1,2} КазНПУ им. Абая, Алматы, Казахстан

³А.К. ЕАГИ им. А.К. Кусаинова, Астана, Казахстан

Аннотация. На сегодняшний день вместе с развитием технологий и методов распространения информации увеличиваются и возможности обучения. Одним из наиболее важных и актуальных вопросов, особенно в последние 3 года, стал быстрый и вынужденный переход на дистанционное обучение. В связи с этим в современной педагогике активно обсуждается новая концепция – «гибридное обучение». В настоящее время в этой области еще не сформирован определенный терминологический аппарат. Основная идея гибридного обучения заключается в оптимальной координации онлайн, оффлайн или их комбинации для достижения образовательных целей. Учитывая, что технология гибридного обучения является относительно новым явлением, исследований по ее использованию и эффективности недостаточно. В данной статье рассмотрен опыт зарубежных университетов и американских школ, успешно внедривших технологию Hyflex в свою практику и описаны результаты, а также даны выводы на основе использования данной модели обучения в высшем образовании. В данном исследовании, проведенном среди студентов вуза, были рассмотрены взгляды большинства студентов на гибридную

технологии обучения, трудности данной технологии, а также положительное или отрицательное влияние на процесс обучения. В ходе экспериментального исследования была составлена и адаптирована авторская анкета, состоящая из 10 вопросов. В ходе данного исследования, проведенного среди студентов высших учебных заведений, мы выяснили, что большинство студентов поддерживают гибридную технологию обучения, что обучение с помощью технологии Hyflex оказывает большое влияние на формирование профессиональных качеств студентов и усиление профессиональной мотивации. В заключении в целом определено положительное отношение студентов к данной технологии. Таким образом, повышается качество использования самой технологии, а также расширяются возможности студентов получить углубленное образование по своей специальности

Ключевые слова: технология обучения HyFlex, дистанционное обучение, гибридное обучение, информационные технологии, вызовы, мотивация, профессиональный успех, будущие педагоги

ENSURING THE PROFESSIONAL SUCCESS OF THE FUTURE TEACHER THROUGH HYFLEX TECHNOLOGY

*Amirova A.S.¹, Zhumabaeva A.E.², Nygymanova N.T.³

^{*1,2}KazNPU named after Abay, Almaty, Kazakhstan

³EASI named after A.K. Kusainov, Almaty, Kazakhstan

Abstract. Currently, along with the development of technology and methods of information dissemination, opportunities for training and education are also increasing. One of the most important and urgent issues, especially in the last 3 years, was the rapid and forced transition to distance learning. In this regard, modern pedagogy is actively discussing a new concept - "hybrid teaching". Currently, a specific terminological apparatus has not yet been formed in this field. The basic idea behind hybrid learning is to optimally coordinate online, offline, or a combination of the two to achieve educational goals. Given that hybrid learning technology is a relatively new phenomenon, there is a paucity of research examining its use and effectiveness. In this article, the experience of foreign universities and American schools that have successfully implemented Hyflex technology in their practice was discussed and the results were described, as well as conclusions were given based on the use of this teaching model in higher education. During the experimental study, an original questionnaire consisting of 10 questions was compiled and adapted. In the course of this study, conducted among students of higher education institutions, we found that the majority of students support hybrid learning technology, and that learning using Hyflex technology has a great impact on the formation of professional qualities of students and strengthening professional motivation. In conclusion, a generally positive attitude of students towards this technology was determined. Thus, the quality of use of the technology itself improves, as well as the opportunities for students to receive in-depth education in their specialty.

Key words: HyFlex technology, distance learning, hybrid learning, information technology, challenges, motivation, professional success, future teachers

Мақала түсті: 10 ақпан 2024